

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.III.20.404/2012/3. szám**

A Szegedi Ítéltábla a Lakos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lakos Tamás ügyvéd) által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek, - **jogtanácsos neve (címe)** által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti perében a **(város neve)**-i Törvényszék 2012. május 25. napján kelt 10.a.P.21.843/2010/67. számon hozott ítéletével szemben az alperes 68. sorszámon benyújtott fellebbezése kapcsán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

**Í T É L E T E T :**

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 42.500,-(Negyvenkettőezer-ötszáz) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

**I N D O K O L Á S :**

2006. november 16-án 16 óra 30 perc körüli időben a felperes **(város neve)**-en, a **(cím)** alatti 1. számú Postahivatal hivatali kézbesítés részlegében megjelent, hogy segítséget nyújtson testvérének, aki a kórházban élő hozzátartozója nyugdíját kívánta felvenni, amit azonban nem fizettek ki neki megfelelő meghatalmazás hiányában. Az ittas állapotban lévő felperes ezért agresszív módon, trágár szavakat kiabálva szidalmazta a postai alkalmazottakat és követelte a pénzösszeg kifizetését. Eközben többször ököllel beleütött a kiszolgáló ablaknál lévő pultba és a falba. A postai alkalmazottak értesítették a biztonsági őr, aki elkísérte a felperest a főépületbe, ahol továbbra is agresszíven viselkedett, csapkodott, kiabált, belerúgott a falba, ezért a biztonsági őr rendőri segítséget kért.

A **(város neve)**-i Városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Akció Osztályának hivatásos rendőri állományába tartozó beosztottai, **(rendőr 1 neve)**, **(rendőr 2 neve)**, **(rendőr 3 neve)** és **(rendőr 4 neve)** az esettel kapcsolatos hivatalos eljárásuk során bántalmazták a **(város neve)**-i postahivatalban garázdálkodó felperest. Az eljáró rendőrök büntetőjogi felelősségét a Békés Megyei Bíróság a 2009. június hó 2. napján meghozott B.1287/2008/41. számú ítéletével állapította meg hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétségében, valamint társtettesként elkövetett testi

sértés büntetében, míg a felperes bűnösségét garázdaság vétségében. Az elsőfokú ítéletet a Szegedi Ítéltábla Bf.II.284/2009/19. számú végzésével helybenhagyta.

A jogerős ítélet szerint a közepes ittas felperes kirívóan közösségellenes, erőszakos magatartása alkalmas volt arra, hogy az azt észlelőkben megbotránkozást és riadalmat keltsen, a postai dolgozóknál ténylegesen félelmet váltott ki a magatartása. A kimerítő alperesi alkalmazottak testi kényszert alkalmaztak, hason fekvő helyzetben leszorították a földre, orrtájék zúzódást, orrcsonttörést, homlok zúzódását és baloldali arccsont zúzódását, jobb csukló hámlásos törését és a jobb kéz első ujjának törött sérülését szenvedte el. Ezt követően a **(város neve)**-i Rendőrkapitányságra szállították gépkocsival, annak a hátsó részében, padlóján, hátra bilincselte kézzel hason fekvő. Útközben a két oldalán lévő padsoron ülő alkalmazottak a hátát taposták lábukkal és a gépkocsi kanyarodásakor több alkalommal az oldalába rúgtak. A rendőrkapitányság épületében bevezették egy irodába, ahol a bántalmazást tovább folytatták, két kézzel öklözni kezdték a felső testét, több alkalommal gyomron és mellkason ütötték, majd a falnak eső felperest tovább rugdosták. A súlyos sérülésének megállapítását követően a megyei kórházba szállították. A bántalmazás következtében felperes a húgyhólyag baloldali elülső falának hólyagnyak közeli repesztett jellegű, hólyag ürterének megnyílásával járó sérülést szenvedett, emellett két különböző külsérelmi nyommal járó sérülést, három, külsérelmi nyommal nem járó érzékelhető nyomásérzékenységet szenvedett el, az orrcsontja is betört. 2006. november 16-tól 2006. december 12-ig fekvőbeteg ellátásban részesült a ... Megyei Önkormányzat Kórháza Urológiai Osztályán. 2006. december 14-től 2006. december 27-ig naponta kötéscserére jelentkezett a kórházban. A hólyag mellső falán elhelyezkedő kb. 2-3 cm átmérőjű repedt sérülést műtéti úton korrigálták.

A felperes az esetet megelőzően munkahellyel rendelkezett az **(\"A\" Zrt.)**-nél targoncás munkakörben, évek óta élettársi kapcsolatban élt, barátaival gyakran eljárt szórakozóhelyekre. Az esetet követően munkaviszonya közös megegyezéssel megszűnt, magába forduló, zárkózott lett, élettársa elhagyta, tartós kapcsolatot nem létesített, nem jár el otthonról, időszakonként alkalmi munkavégzés céljából asztalos ismerősénél képergetezési munkában segít. Gyakori vizelési ingerrel küzd. A másodfokú büntetőeljárás során a felperes egészségi állapotának vizsgálatára kirendelt orvosszakértő felperes számára gyógyszeres kezelést írt elő a gyakori vizelési inger megszüntetése érdekében, amely gyógyszereket a felperes mindössze 1 hónapig szedett, mert előadása szerint semmi változást nem tapasztalt.

A felperes keresetében 107.351,-Ft vagyoni és 2.500.000,-Ft nem vagyoni kár megtérítésére kérte kötelezni az alperest államigazgatási jogkörben okozott kártérítés címén. Hivatkozott arra, hogy az alperes beosztottjainak jogellenes és felróható magatartása következtében merült fel a vagyoni és nem vagyoni kára. A nem vagyoni kár körében kérte figyelembe venni, hogy életminősége tartósan és súlyosan megnehezedett, lelki traumája a bántalmazás óta nemhogy csökkent volna, de felerősödött. Az eset óta egészségügyi problémái - bár azok orvosilag meggyógyultak - folyamatosan panaszokat okoznak. Gyakori vizeléskor néha fájásai vannak, erőnlétiileg gyengébb, mivel súlyos műtéten esett át. A műtéti seb hege, a

bordái időjárás változáskor fájdalmasan sajognak, az eltört és beforrt orra úgyszintén. 16 cm hosszú heg van a hasán, ami kedvenc időtöltésében, a strandra járásban akadályozza, mert szégyelli magát fürdőruhában. Depressziós lett, rendőrfóbia is kialakult nála. Vagyoni kárát 47.851,-Ft táppénz különbözet, 16.000,-Ft rokonok látogatási költsége, 500,-Ft kidobott alsónadrág, 6.000,-Ft kórházi papucs, köpeny, fogmosókészlet, 15.000,-Ft étkezési többletköltség, 2.000,-Ft benzinköltség, 10.000,-Ft mosási költség és 10.000,-Ft higiéniai többletköltség címén jelölte meg.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a követelés alapjául előadottak nem bizonyítottak. A Szegedi Ítéltábla büntető ügyben hozott határozatával az elsőfokú tényállást kiegészítette azzal, hogy felperes nevéfelperesnél kialakult természetes eredetű kórképek az ügyben bántalmazással ok-okozati összefüggésben nem hozhatók. A sértett által a bántalmazás következtében elszenvedett sérülés tehát nem áll okozati összefüggésben a sértett által előadott és fentebb jelzett panasszal, az a traumás sérüléssel nem bizonyítható, mint ahogy nem bizonyítható az általa előadott szubjektíve megélt panaszokkal való ok-okozati összefüggés sem. Panasza gyógyszeres kezeléssel megszüntethető. Vítatta a kereset összecszerűségét is. A felperes kétséget kizáróan nem bizonyított semmit, nem csatolta a szükséges bizonyítékokat, számlákat.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetben foglaltaknak részben helyt adott, kötelezte alperest, fizessen meg felperesnek 531.675,-Ft-ot és annak 2006. november 16. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori naptári évet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 10.800,-Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt 156.400,-Ft illetéket és a 215.886,-Ft szakértői díjat az állam viseli. Az ítélet indokolása szerint a kártérítési felelősség megállapításának négy szükségképpen eleme a kár, a jogellenes magatartás, a kettő közötti okozati összefüggés és a felróhatóság. Közigazgatási jogkörben okozott kárfelelősséghez ezeken túlmenően szükséges speciális feltétel, nevezetesen, hogy a kár jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetve a károsult a jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. Megállapította, hogy jelen ügyben büntető bíróság jogerős ítéletében állapította meg az alperes alkalmazottai cselekményének jogszerűtlenségét. Az alperes védekezését részben helytállónak minősítette az esemény azon szakaszáig, amikor a postahivatalban randalírozó felperest a postahivatal területéről elvezették. Nyilvánvalóan a felperes magatartása adott okot az esemenyláncolat elindítására, amit a kereset elbírálásakor figyelmen kívül hagyni nem lehetett. Az intézkedő rendőrök a rend, biztonság, mind jogvédett érdek biztosítása céljából érkeztek a helyszínre. Az intézkedéssel, mint felperes magatartásával szükségképpen együtt járó károkozás ugyanakkor teljes terjedelmében nem tekinthető jogszerűnek. A büntető ügyben keletkezett ítéletből megállapította, hogy a postahivatalból való távozásukkal véget ért a jogszerű rendőri

intézkedés, a gépkocsiba való beszállás során, a rendőrkapitányságon nem intézkedtek jogszerűen, amikor bántalmazták a felperest. Vizsgálta, hogy a kifejtett rendőri tevékenység megfelel-e az arányosság követelményének. A szembenálló jogvédett érdek a felperes személyhez fűződő joga, a testi épség és egészség megőrzéséhez fűződő joga, amelynek sérülése esetén szankcióként nem vagyoni kártérítési felelősség megállapítására kerülhet sor, a személy életminősége csökkenésének ellentételezéseként. Utalt a Ptk. 75. § (1) bekezdése és 76. §-ára, és rámutatott, hogy a felperes keresetében ugyan személyiségi jogai megsértésére nem hivatkozott, azonban a nem vagyoni kárigény önmagában szükségképpen magában foglalja a személyiségi jogsérelem megállapításának szükségességét. A kereseti kérelemhez kötöttség nem jelent jogcímhez kötöttséget, ennél fogva a bíróságnak a per eldöntése során értékelni kellett a felperest ért egészségkárosodás miatt előállt hátrányokat a Ptk. 84. §-ára figyelemmel. Megállapította, hogy a felperes közel 1 hónapon keresztül kórházi ellátásra szorult, majd azt követő 2 héten keresztül naponta visszajárni kényszerült kórházi kötözésre. A hasfal 16 cm hosszú bemetszésével járó hegedését viselnie kell. Ez olyan objektív sérelem, amely köztudomásúan mindenkiben fájdalmat, szenvedést okoz, ezért erre vonatkozóan bizonyítási eljárást nem folytatott le. Ennek folytán az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben milyen mértékű kára keletkezett, egészségkárosodása maradandónak tekintendő vagy sem, illetve az életvitelében az általa előadott változások ténylegesen bekövetkeztek-e vagy sem. A perben kirendelt szakértők véleménye alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes pszichés elváltozásokat, melyek a személyiségében bekövetkeztek, valamint maradandó egészségkárosodást igazolni nem tudott. A tanúvallomásokot követően a bíróság megállapította, hogy a felperes életében lényeges változások következtek be az esetet követően, amelyek részben összefüggésbe hozhatók az elkövetett bűncselekménnyel, zárkózottság, otthonülővé válás, párkapcsolat hiánya, ezeket a körülményeket a bíróság a kárösszeg meghatározásakor értékelte. A felperes munkaviszonya közös megegyezéssel szűnt meg, ezért ehhez kártérítési felelősség nem kapcsolódhat. A felperes maga adta elő, hogy az ok a sűrű vizelési inger miatt folyamatos munkavégzésre alkalmatlansága volt, amit viszont a perbeli szakvélemények nem támasztottak alá. Értékelte a bíróság azt a munkáltatói nyilatkozatot, mely szerint a felperes munkához való hozzáállása megfelelő volt, munkatársaival való viszonya jó, vezetőivel tisztelettudó magatartást tanúsított. A fentiek alapján a bíróság a felperest ért nem vagyoni kár mértékét 1.000.000,-Ft-ban határozta meg. A Ptk. 340. § (1) bekezdésében foglalt felperesi közrehatást 50 %-ban állapította meg, így a nem vagyoni kár címén 500.000,-Ft-ot ítelt meg a felperesnek. A vagyoni kár körében a bíróság elfogadott 47.851,-Ft igazolt táppénzkülönbözetet, a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján, mérlegeléssel elfogadott 8.000,-Ft + 2.000,-Ft kórházbajárási költséget, higiénia-kötözőszerekre - számlák hiányában - becsléssel 5.000,-Ft-ot és alsónadrág pótlásra 500,-Ft-ot, míg figyelmen kívül hagyta a papucs költség, fogkefe költségét, mely a kórházi tartózkodás nélkül is felmerülő költség, valamint a mosási és táplálék kiegészítők költségét, így összesen

63.351,-Ft-ot látott igazoltnak, melyet a közrehatásra tekintettel 50 %-ban, 31.675,-Ft-ban ítelt meg a felperes részére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását. Hivatkozott arra, hogy a büntető eljárásban keletkezett szakértői vélemény szerint a felperesnél kialakult természetes eredetű kórképek az ügybeni bántalmazással ok-okozati összefüggésbe nem hozhatók. A sértett által a bántalmazás következtében elszenvedett sérülés nem áll okozati összefüggésben a sértett által előadott és jelzett panasszal. Nem bizonyítható az általa előadott szubjektíven megélt panaszokkal való ok-okozati összefüggés sem. A perben maga a felperes nyilatkozta, hogy részére kiírt gyógyszert nem szedte, 4 éve fennálló vizeleti problémája ellenére nem jelent meg urológiai szakrendelésen, a szakértői vélemények egybehangzóan megállapították, hogy a felperesnél elvégzett vizsgálat normális hólyagműködést mutat, a húgyhólyagban kóros elváltozás nem látható hólyagtükrözéssel sem. A felperes által elmondottakat objektív műszeres vizsgálatok nem támasztották alá. A felperes hólyagkapacitása élettani értékű. A felperes pszichiátriai vizsgálata során az igazságügyi elmeorvos szakértő a perben ismételten megállapította, hogy nincsenek lelki elváltozásokra utaló tünet, depresszió jelei felperesnél. Elmondta azonban, hogy a felperes italozó életmódot folytat. A felperesnél tehát az orvosszakértői vélemények sem szervileg, sem pszichiátrailag eltérést nem állapítottak meg. A felperes nem vagyoni kárt csak akkor igényelhet, ha bizonyítja olyan hátrány bekövetkeztetés, amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás megállapítását. A felperesnek nem elegendő a ténylegesen bekövetkezett hátrányt bizonyítania, ezen túlmenően bizonyítani kell annak mértékét is, hiszen csak ennek alapján ítéltethető meg az elszenvedett sérelem hozzávetőleges kiegyensúlyozásához szükséges vagyoni összeg mértéke. A felperesnél ténylegesen bekövetkezett hátrányt és annak mértékét sem bizonyította.

A fellebbezés **nem megalapozott.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, ezért érdemi döntése helytálló. Az ítéletábra a határozatának kifejtett indokaival is túlnyomórészt egyetért az alábbi módosítással. A felperes keresetében személyiségi jogának megsértése miatt vagyoni és nem vagyoni kártérítési igényt terjesztett elő. A nem vagyoni kártérítési igény nem más, mint kárpótlás az elszenvedett sérelemért, mértéke ezért az elszenvedett jogsértés súlyához igazodik. Ennek során értékelni kell a jogsértő magatartás módját, annak hatását, eredményét, a felróhatóság súlyát, valamint az érintett, jelen esetben felperes esetleges közrehatását is, azzal, hogy nem vagyoni kár megállapításakor kármegosztásnak helye nincs. Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság nem vagyoni kártérítés megállapítása során alkalmazott kármegosztásra vonatkozó jogi indokolást mellőzte. A nem vagyoni károsszeg megállapításakor az ítéletábra figyelembe vette, hogy az alperes alkalmazottai az

igazságszolgáltatás keretében eljáró személyek foglalkozásuk gyakorlása során követték el a felperes egészségét, testi épségét sértő súlyosan jogellenes magatartásukat, melynek megvalósulásában a felperes garázda magatartása minden kétséget kizáróan közrehatott.

Ezzel a magatartással, figyelemmel arra, hogy ennek okán a felperes egy hónapos kórházi kezelésre, utókezelésre szorult, műtétet végeztek rajta, melynek nyoma később is látható, a felperesnek csökkent a testi, lelki életminősége, ezért részére az elsőfokú bíróság által megállapított 500.000,-Ft nem vagyoni kártérítés jogszerűen került megállapításra.

A fellebbezés kapcsán az ítéltábla utal arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint sem tudta a felperes igazolni a perben kirendelt igazságügyi orvosszakértők szakvéleményével, hogy az alperesi alkalmazottak által elkövetett jogsértés a felperesnél maradandó egészségügyi károkozást vagy pszichés elváltozásokat okozott volna, ezt az elsőfokú bíróság helyesen a nem vagyoni kártérítés mértékének megállapításánál figyelembe is vette. A személyiségi jog megsértése azonban ettől függetlenül megvalósult a bántalmazás során elszenvedett szenvedéssel, és az egy hónapig tartó kórházi kezelés, illetőleg ezt követő két hétig tartó kötözésre való bejárás, illetőleg a műtét heg maradandó volta miatt. Az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összege alkalmas arra, hogy a felperes személyiségi életminőségének csökkentését ellentételezze.

A vagyoni kártérítés körében kifejtett indoklással az ítéltábla mindenben egyetért.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 254. § (3) bekezdése és a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján indokolását részben megváltoztatva hagyta helyben.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt illeték viseléséről az ítéltábla a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. és 14. §-ában foglaltak alapján rendelkezett.

S z e g e d, 2012. november hó 5. napján

|                               |                                   |                                    |
|-------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|
| Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk. | Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk. | Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk. |
| a tanács elnöke               | előadó bíró                       | táblabíró                          |